

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет Автомобільний
Кафедра Українознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

професор

Анжеліка БАТРАКОВА

«01»

2023 року

Ехант

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

OK1 «Історія та культура України»

(шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)

статус дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

галузь знань

13 Механічна інженерія

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

133 Галузеве машинобудування

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Автомобілебудування

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

державна

2023

Мета вивчення навчальної дисципліни систематизація, засвоєння і розуміння студентами вітчизняних історичних і культурних процесів при розгляді історії державотворчих процесів на українських землях і вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення; формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини; зосередження уваги на видатних досягненнях культури та нових аспектах історичних процесів у контексті державотворення та формування національної ідентичності; набуття навичок дослідницької роботи з науковою літературою і джерелами й аналізу та оцінювання історико-культурних явищ.

У процесі ознайомлення студентів з історією та культурою українського народу впродовж тривалої боротьби за національну незалежність та власну державність, сприяти становленню студентів як свідомих громадян і патріотів України, що є відповідальними за її майбутнє.

2. Передумови для вивчення дисципліни:

пререквізити: базовий курс з історії України (загальноосвітня школа)

кореквізити: ОКЗ «Філософія» ОК11 «Екологія»; ОК14 «Вступ до фаху та історія інженерної діяльності»; ОК22 «Охорона праці».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів / год.	3 кредити/ 90 годин
Семестр викладання дисципліни	1
Розподіл часу за навчальним планом:	
– лекції, год.	32
– практичні (семінарські) заняття, год.	16
– лабораторні заняття, год.	
– самостійна робота, год.	42
– курсовий проект, год.	
– курсова робота, год.	
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	
– підготовка та складання екзамену, год.	
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік

4. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК5. Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проектування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань в галузі машинобудування.

ФК6. Здатність оцінювати техніко-економічну ефективність типових систем та їхніх складників на основі застосовування аналітичних методів, аналізу аналогів та використання доступних даних.

ФК7. Здатність приймати ефективні рішення щодо вибору конструкційних матеріалів, обладнання, процесів та поєднувати теорію і практику для розв'язування інженерного завдання.

ФК8. Здатність реалізовувати творчій та інноваційний потенціал у проектних розробках в сфері галузевого машинобудування

ФК10. Здатність розробляти плани і проекти у сфері галузевого машинобудування за невизначених умов, спрямовані на досягнення мети з урахуванням наявних обмежень, розв'язувати складні задачі і практичні проблеми підвищення якості продукції та її контролювання.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

РН10) Розуміти проблеми охорони праці та правові аспекти інженерної діяльності у галузевому машинобудуванні, навички прогнозування соціальних й екологічних наслідків реалізації технічних завдань.

РН11) Вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовами.

6. Методи навчання

1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій, презентацій;

3) практичні: 3.1 традиційні: семінари, практична робота з методичними вказівками, самостійна робота з науковою літературою.;

3.2 інтерактивні (нетрадиційні): семінари-дискусії, метод мозкової атаки, індивідуальні та групові завдання.

4) дистанційні: вебінари, інформативний матеріал, завдання в курсі-ресурсі на навчальній платформі Moodle/

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумкова оцінка студента з навчальної дисципліни визначається:

7.1. Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність виставляється за 100-бальною шкалою,

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом відповіді на три питання з переліку питань для заліку.

7.2. Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

7.3. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

7.3.1. Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

7.3.2. Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- участь у міжнародних/всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 10 балів;
- участь в наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань підвищеної складності та участь у виховних заходах – 5 балів.

7.3.3. Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7.4. Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 1.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання заліку. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться наступним чином:

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль				Разом за дисципліну
T1...T4	T5...T8	T9...T12	T13-T16	100
25	25	25	25	

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали завдання, передбачені практичними заняттями.

Оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно зі СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

8. Засоби діагностики результатів навчання. Для поточного контролю знань студентів можуть застосовуватись тестові завдання. Методами демонстрування результатів навчання є індивідуальне звітування щодо виконаних завдань або презентація відповідних результатів. Засобами оцінювання результатів навчання є звіт з практичних робіт, залікові питання, які складаються з двох теоретичних питань та тестові завдання у випадку дистанційного проведення підсумкового контролю.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, СЗ, СР)	Кількість годин
1	ЛК Вступ. Суспільно-політичні значення і функції історії та культури в сучасному світі.	2
	СЗ	-
	СР Українська культура як соціально-історичне явище. Мій рідний край.	3
2	ЛК Давні народи та цивілізації на території України.	2
	СЗ Суспільно-політичні значення і функції історії та культури в сучасному світі. Давні народи та цивілізації на території України	2
	СР Релігійні уявлення трипільців та слов'ян, культура кімерійців, скіфів, сарматів, античних міст Північного Причорномор'я та Криму.	3
3	ЛК Україна княжої доби. Генеза і розквіт Київської Русі (IX – сер. XI ст.).	2
	СЗ	-
	СР Наслідки впровадження християнства в Київській державі. Нові стилі в образотворчому мистецтві.	3
4	ЛК Україна княжої доби. Еволюція середньовічної держави і суспільства (друга пол. XI – сер. XVI ст.).	2
	СЗ Україна княжої доби. Генеза і розквіт Київської Русі (IX – сер. XI ст.). Еволюція середньовічної держави і суспільства (друга пол. XI – сер. XVI ст.).	2
	СР Романський стиль. Характерні риси розвитку культури України XIV-XVI ст. Історична роль Галицько-Волинського королівства.	3
5	ЛК Україна Литовсько-польської доби: суспільство без держави.	2
	СЗ	-
	СР Вплив польської присутності на українську культуру.	2
6	ЛК Ранньомодерна доба історії України. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).	2
	СЗ Україна Литовсько-польської доби: суспільство без держави. Ранньомодерна доба історії України. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).	2
	СР Історичне і культурне значення братств. Реєстрове козацтво.	3

№ теми	Назва тем (ЛК, СЗ, СР)	Кількість годин
7	ЛК Ранньомодерна доба історії України. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.).	2
	СЗ	-
	СР Українське козацьке бароко. Наслідки ліквідації української державності для української культури.	3
8	ЛК Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст.	2
	СЗ Ранньомодерна доба історії України. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.). Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст.	2
	СР Промислова революція та її наслідки. Нові культурні тенденції.	3
9	ЛК Національне відродження.	2
	СЗ	
	СР Роль української преси початку XX ст. для історичного та культурного розвитку українського населення.	2
10	ЛК Боротьба революцій в Україні (1917 – 1920 рр.).	2
	СЗ Національне відродження. Боротьба революцій в Україні (1917 – 1920 рр.).	2
	СР Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	3
11	ЛК Соціально-економічні процеси і становлення тоталітаризму в Україні.	2
	СЗ	
	СР Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р.	2
12	ЛК Українізація. Розстріляне відродження.	2
	СЗ Соціально-економічні процеси і становлення тоталітаризму в Україні. Українізація. Розстріляне відродження.	2
	СР Наслідки українізації у сфері мистецтва.	2
13	ЛК Правда і міфи II світової війни.	2
	СЗ	
	СР Наслідки II світової війни. Роль України в II світовій війні.	2
14	ЛК Трансформація суспільства і держави у 1945-1964 рр.	2
	СЗ Правда і міфи II світової війни. Трансформація суспільства і держави у 1945-1964 рр.	2
	СР Прояви тоталітаризму у післявоєнний період.	2
15	ЛК Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (др. пол. 1960-1980-ті рр.).	2
	СЗ	
	СР Культурні тенденції (др. пол. 1960-1980-ті рр.).	3
16	ЛК Україна перед викликами сучасності.	2
	СЗ Українське суспільство др. пол. 1960-1980-ті рр. Україна перед викликами сучасності.	2
	СР Зміни у культурному секторі після Революції Гідності	3
Разом	ЛК	32
	СЗ	16
	СР	42

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять _

(Пояснення: вказується орієнтовна тематика КП, КР, ргр, якщо вони передбачені навчальною програмою)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення проектор, мультимедійна дошка, ноутбук
(за потреби)

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2018.
2. Лазарович Микола. Історія та культура України: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 731с.

2. Додаткові джерела:

1. дистанційний курс:
<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5671>
2. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)
3. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiya-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>
4. <https://www.radiosvoboda.org/a/28807991.html> (Трипільська цивілізація)
5. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-iak-zatverdzhuvaty-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка)
6. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва)

Розробник програми:

доцент кафедри українознавства, к.і.н.

Віктор ЗОЛОТАРЬОВ

Завідувач кафедри українознавства,
доц.. к.ф.н.

Неля НІКУЛІНА

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри.

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Погоджено

Гарант освітньої програми
професор, д.т.н.,

Микола МИХАЛЕВИЧ

«___» _____ 2023 року

Декан автомобільного факультету
д.т.н, професор

Дмитро ЛЕОНТЬЄВ

«___» _____ 2023 року